

Zitting 1974-1975

13 418 **Regelen betreffende de openheid en openbaarheid van bestuur** (Wet openbaarheid van bestuur)

Nr. 1 **Koninklijke boodschap**

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden u hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende regelen betreffende de openheid en openbaarheid van bestuur (Wet openbaarheid van bestuur).

De toelichtende memorie (en bijlage), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 26 mei 1975

Juliana

Nr. 2 **Ontwerp van wet**

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat openheid en openbaarheid van belang zijn voor een goede en democratische bestuursvoering;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. Een verzoek om informatie, gericht tot een orgaan van de centrale overheid wordt ingewilligd tenzij daartegen bezwaar bestaat op een van de in artikel 4 genoemde gronden.
2. Op een verzoek om informatie kan afwijzend worden beslist indien inwil-
liging daarvan in redelijkheid niet in overeenstemming kan worden geacht met de eisen van een goede en democratische bestuursvoering.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent de toepassing van het bepaalde in het eerste en tweede lid.

Artikel 2

1. Onze Minister wie het rechtstreeks aangaat verschaft uit eigen beweging informatie over het bestuursbeleid, waaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering daarvan zodra dit in het belang is van een goede en democratische bestuursvoering.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regelen gesteld omtrent de toepassing van het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 3

1. Onverminderd het elders bij de wet omtrent openbaarmaking bepaalde draagt Onze Minister wie het rechtstreeks aangaat zorg voor het openbaar maken, zo nodig en mogelijk met verklaring en toelichting, van adviezen met het oog op het te vormen bestuursbeleid aan de centrale overheid uitgebracht door niet-ambtelijke adviesinstanties. Openbaarmaking heeft plaats uiterlijk binnen drie weken nadat deze adviezen zijn ontvangen.
2. Niet-ambtelijke adviesinstanties zijn colleges, die tot taak hebben Ons of Onze Ministers te adviseren en waarvan geen ambtenaren lid zijn, tot wier functie behoort het adviseren van de minister, waaronder zij ressorteren, over de problematiek, waarvoor de adviesinstantie is gesteld. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd.
3. Adviezen kunnen worden openbaar gemaakt door deze
 - a. op te nemen in een algemeen verkrijgbare uitgave,
 - b. afzonderlijk uit te geven en algemeen verkrijgbaar te stellen,
 - c. ter inzage te leggen, kopie ervan te verstrekken of uit te lenen.
4. Van de openbaarmaking wordt mededeling gedaan in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 4

Het verstrekken van de informatie ingevolge de artikelen 1–3 blijft achterwege indien deze

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen of
 - b. de veiligheid van de staat zou kunnen schaden.
- Zij vindt ook niet plaats indien en voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- c. de goede betrekkingen van Nederland met andere landen;
 - d. de economische en financiële belangen van de staat en andere publiek-rechtelijke lichamen;
 - e. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - f. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - g. het recht van een ieder op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van medische en psychologische onderzoekresultaten, die individuele gevallen betreffen;
 - h. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken personen of derden.

Artikel 5

1. Er is een Raad voor de openbaarheid van bestuur, die de regering op verzoek of uit eigen beweging van advies dient over zaken betreffende de openheid en openbaarheid van bestuur. Wij kunnen de raad in afdelingen verdeelen.
2. De raad heeft met name tot taak te adviseren over de inhoud en de toepassing van de regelingen ingevolge de artikelen 1 en 2.

3. De adviezen van de raad worden, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4, openbaar gemaakt op de wijze als in artikel 3 is aangegeven.
4. De raad is bevoegd de inlichtingen in te winnen die hij voor de uitoefening van zijn taak nodig acht.
5. De raad brengt jaarlijks rapport uit aan Onze Minister-President, Minister van Algemene Zaken over zijn werkzaamheden en zijn bevindingen gedurende het afgelopen jaar.
6. In de raad hebben naast de voorzitter in gelijke aantallen zitting: bestuurskundigen, vertegenwoordigers van de publiciteitsmedia en ambtenaren.
7. De voorzitter, de overige leden en de secretaris worden door Ons benoemd, geschorst en ontslagen.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regelen gesteld omtrent de raad, zijn werkwijze en zijn bevoegdheden.

Artikel 6

Het bepaalde in de artikelen 3 en 4 is van toepassing dan wel van overeenkomstige toepassing ten aanzien van adviezen, uitgebracht aan provinciale en gemeentebesturen. De openbaarmaking geschiedt door deze besturen.

Artikel 7

Onverminderd het elders bij of krachtens de wet bepaalde kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen worden gesteld voor het berekenen van tarieven bij het op verzoek verstrekken van documenten door organen van de centrale overheid in verband met het bepaalde in de artikelen 1-3.

Artikel 8

Deze wet verplicht niet tot het openbaar maken van adviezen die zijn uitgebracht voor het tijdstip van haar inwerkingtreding.

Artikel 9

De Wet op de Raad van State wordt als volgt gewijzigd. Na artikel 25 wordt een nieuw artikel ingevoegd, dat luidt:

- Artikel 25a. 1. Onze Minister wie het rechtstreeks aangaat draagt zorg voor het openbaar maken van adviezen van de Raad door Ons gevraagd
- a. over wetsontwerpen en overeenkomsten met andere mogendheden en volkenrechtelijke organisaties,
 - b. over ontwerpen voor algemene maatregelen van bestuur en andere Koninklijke besluiten en van voordrachten en andere voorstellen Ons gedaan ingevolge artikel 16.
2. Openbaarmaking van de adviezen, bedoeld in het eerste lid onder a en b geschiedt te zamen met de aan de Raad voorgelegde tekst en het nader rapport aan Ons. Zij heeft plaats gelijktijdig, respectievelijk met de indiening van de wetsontwerpen en overeenkomsten en met de afkondiging van de maatregelen en besluiten. De voordrachten en de andere voorstellen Ons gedaan ingevolge artikel 16 worden openbaar gemaakt zoals voorgeschreven in artikel 3, derde en vierde lid, van de Wet openbaarheid van bestuur, uiterlijk binnen drie weken nadat zij zijn ontvangen.
3. Openbaarmaking blijft achterwege
- a. in de gevallen, bedoeld in artikel 4 van de Wet openbaarheid van bestuur en

b. indien een advies als bedoeld in het eerste lid onder a of b zonder meer instemmend luidt dan wel uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

4. De Raad doet in zijn adviezen, bedoeld in het eerste lid, voorstellen omtrent de toepassing van de bepalingen van het derde lid.

Artikel 10

Deze wet kan worden aangehaald als Wet openbaarheid van bestuur. De artikelen van deze wet treden in werking op een door Ons te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,

De Minister van Binnenlandse Zaken,